

ગાંધીનગર સમાચાર

તા. ૨૦-૮-૨૦૧૪, બુધવાર

તંત્રી સ્થાનેથી....

નાપાક હરકતોનું પરિણામ

આખરે નરેન્દ્ર મોદીના નેતૃત્વવાળી કેન્દ્ર સરકારને પણ અળવીતરા પાડોશી સાથે અબોલા લેવાની નોબત આવી જ ગઈ! વડાપ્રધાન પદના શપથ સમારોહમાં પાકિસ્તાનના વડાપ્રધાનને માનભરે નોતરી નરેન્દ્ર મોદીએ અટવાયેલા સંબંધોના પુનઃસ્થાપનની પ્રામાણિક કોશિશ કરી જોયેલી. બેઉ વડાપ્રધાનોએ પરસ્પર એકબીજાની માતા માટે લાગણીસભર ભેટ મોકલાવીને આખી દુનિયાનું ધ્યાન ખેંચ્યું હતું. આ પ્રકારનો ઉમળકો ચૂંટણી પ્રચાર વખતે દર્શાવેલ કઠોર વાણીવિવાસથી તદ્દન વિરુદ્ધ દિશાનો હતો, છતાં પાડોશી ધર્મની રૂએ આપણી ઉદાર મનોવૃત્તિ ધરાવતી પ્રજાએ એની સામે ઉઠાપોહ નહોતો કર્યો. અલબત્ત, સત્તા ગુમાવી ચૂકેલા કોંગ્રેસના જેવા વિપક્ષી પરિભળો જરૂર સમસમી ગયાં હતા. બિરયાની જમાડવાનો મૂળ મોદીબ્રાન્ડ મુદ્દો પણ ભૂમરંગ થયો હતો. પરંતુ વડાપ્રધાન તરીકે મોદી પાડોશી સાર્ક રાષ્ટ્રોના મજબૂત નેતા સ્વરૂપે ઊપસી આવે તો દેખીતી રીતે જ દુનિયાના ચોકમાં ભારતની ઈજ્જત વધે, એવી સાદી સમજણ પ્રજામાનસમાં પ્રગટી રહી હતી. પરંતુ પાકિસ્તાન જેવું નામ! એણે એની અવળચડાઈ ચાલુ જ રાખી, તે એ હટે કે યુપીએ સરકાર વખતે થતાં એથી પણ વધુ છમકલાં જમ્મુ અને કાશ્મીરની નિયંત્રણ રેખા પર થવા માંડ્યા. મોદી સંખ્યામાં ઘુસણખોરીની પણ ઘટનાઓ બનતી રહી. મોદીના કાશ્મીર પ્રવાસ ટાણે પણ સરહદ પર છમકલા થયાં તેમાં ભારતીય જવાનો મોદી સંખ્યામાં ઘાયલ થયા, કેટલાક શહીદ પણ થઈ ગયા. ટૂંકમાં, પાક વડાપ્રધાન નવાઝ શરીફ સુલેહ શાંતિની લોલીપોપ બતાવતા રહ્યા અને એમનું લશ્કર તથા આઈએસઆઈ રોજિંદા વ્યવહાર મુજબ ભારત સામે છંચુલ લડતાં રહ્યાં. મોદી માટે આ પરિસ્થિતિ અસહ્ય બની ગઈ હતી. નાછૂટે એમને મોઢું ખોલવું પડ્યું અને કહેવું પડ્યું કે પાકિસ્તાન ભારત સામે સીધી લડાઈ કરવાની ક્ષમતા ગુમાવી ચૂક્યું છે એટલે આવી નાપાક હરકતો દ્વારા - છંચુલ - પ્રોક્રોસીવોરની ગંદી રીત રસમો અજમાવે છે. મોદીનું આ નિવેદન એમની લેહ-લગાબ અને કારગિલ મુલાકાત વેળાએ આવેલું. એથી ભારતીય સેનાનું મનોબળ જરૂર વધ્યું હશે, પરંતુ પાકિસ્તાન ઊલટાનું વધારે ખિજવાયું હતું. આજપર્યંત પાકિસ્તાને ક્યારેય કબૂલ નથી કર્યું કે તે ઘુસણખોરી કરાવે છે અને આતંકવાદીઓને પ્રોત્સાહિત કરે છે. પાકિસ્તાન વળતું નિવેદન કરીને પોતાની નિર્દોષતાનાં ગાણાં ગાતું રહે છે. પાકિસ્તાન વળતું નિવેદન કરીને પોતાની નિર્દોષતાનાં ગાણાં ગાતું રહે છે. એ કહેતું રહે છે કે અમે પોતે ધર આંગણે આતંકવાદનો ભોગ બનતાં જ રહીએ છીએ. પાકિસ્તાને ભારત સાથે સંબંધો સમઘારણ કરવાની મુદ્દલ ઈચ્છા નથી, એ સત્ય મોઢું સંરક્ષણ મંત્રી અરૂણ જેટલીને હવે સમજાયું છે. યુપીએ સરકાર ન કરી શકી એવું સુલેહશાંતિનું કામ મોદીની ભાજપ સરકાર કરી બતાવશે, એવી અવધારણા ખોટી પડી છે. મોદીને આગામી ૨૫ ઓગસ્ટના દિવસે ઈસ્લામાબાદ ખાતે યોજનારી વિદેશ સચિવ કક્ષાની મંત્રણા રદ કરવાની ફરજ પડી છે. લગભગ રોજને હિસાબે થતી નિયંત્રણ રેખાને ઉલ્લંઘનની ઘટનાઓ અને યુદ્ધવિરામના ભંગથી સેના પણ દેખીતી રીતે જ ચીડ અનુભવી લેશે. પરંતુ એથી વધુ તો મનીષ તિવારી અને મીમ અક્કલ જેવા કોંગ્રેસના પ્રવક્તાઓ કે દિવિજવ્યસિંહ જેવા નેતાઓ જે રીતે પાકિસ્તાન પ્રત્યે મોદીને અચાનક જાગી ઊઠેલા સદ્ભાવ વિશે ટીકા કરના હતા તેથી પ્રસ્તાવિત વિદેશ સચિવ સ્તરની પરિષદ સામે પ્રસ્નાર્થ તો હતો જ. મોદીને જાણે ભાવતું 'તું ને વેદે બતાવ્યું - એમ ભારત ખાતેના પાક હાઈ કમિશનરે કાશ્મીરના અલગવાવાદી નેતાઓને સામે ચાલીને બોલાવીને આ મંત્રણા રદ કરવાનું નિમિત્ત પૂરું પાડી દીધું. હુરિયતના ગિલાની જેવા નતાઓ સાથે પાકિસ્તાનના હાઈકમિશનર ભારતની રાજધાનીમાં જ મંત્રણાનો કરે એનો અર્થ શું થાય? દેખીતી રીતે જ એ શિમલા કરાર અને લાહોર મંત્રણાના હાઈની વિરુદ્ધનું વર્તન ગણાય. વળી, પાકિસ્તાની રેન્જરોએ એમની નાપાક તોપામારાની હરકતો ચાલુ રાખી છે અને બીજી તરફ ચીની સૈનિકોએ લગામમાં ૨૫ કિ.મી. અંદર સુધી ઘૂસી આવવાની હિંમત કરી છે. ભારત સરકારે મંત્રણા રદ કરી છે તે પછી પણ પાક હાઈ કમિશનરની કાશ્મીરના અલગતાવાદી નેતાઓ સાથેની મુલાકાતો ચાલુ છે! મોદી પાકિસ્તાન સાથેનાં સંબંધો મધુર બનાવવા વાજપેયી પ્રેરિત માર્ગ પર આગળ વધી આંતરરાષ્ટ્રીય સમુદાયમાં ખ્યાતિ મેળવવા ઉત્સુક હતા, પણ પાકિસ્તાન એમને એવો જશ મળે એવું થોડું જ ઈચ્છતું હોય? જે પાકિસ્તાન દાઉદ જેવા ભારતનાં નંબર-વન દુરુમનને અને હાફિઝ સઈદ જેવા આતંકવાદીઓના આકાને સંઘરીને બેઠું છે, તે ભારતની શાંતિ સુલેહલાવી સૂફિયાણી વાતોમાં આવે ખરું?

અક્ષરા વાણિયા ચિત્ર સ્પર્ધામાં પ્રથમ

ગાંધીનગરની હિલવુડ સ્કૂલની ધોરણ-૩ની વિદ્યાર્થીની કુ. અક્ષરા વાણિયાએ ૧૫મી ઓગસ્ટ સ્વતંત્રતા પર્વે ગાંધીનગર કલ્ચરલ ફોરમ અને ઈન્ફોસીટી કલબના સંયુક્ત ઉપક્રમે યોજાયેલ ચિત્ર સ્પર્ધામાં આઠ વર્ષ સુધીની વય જૂથના બાળકોની સ્પર્ધામાં પર્થવરણ લક્ષ્મી સુંદર ચિત્ર દેરી પ્રથમ પુરસ્કાર પ્રાપ્ત કર્યો છે.

સાબર કોલેજની વિદ્યાર્થીનીઓ નેપાળ પ્રવાસે જશે

ગાંધીનગર, તા. ૧૮ ભારત સરકારના પડોશી દેશ સાથે સંબંધ સુધારવા અને વધારવા અનોખા પગલા રૂપે શ્રી નરેન્દ્ર મોદી નેપાળ પ્રવાસે ગયા હતા નેપાળ સાથે દ્વિપક્ષીય આર્થિક સુધારણા તથા રાજકીય સંબંધોમાં મિત્રતા વધારવાના ભાગરૂપે નેપાળના પુરસ્કારની મદદ માટે આર્થિક સહાય કરી છે. સાથે સાથે બંને દેશના સંબંધો સૌહાર્દ પૂર્ણ બની રહે તે માટે તેઓ પ્રયત્નશીલ છે.

પ્રધાનમંત્રીશ્રીના પગલાંથી પ્રેરાઈને સાબર ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ટેકનોલોજી ફોર ગર્લ્સની ૩૫ વિદ્યાર્થીનીઓ માટે અધ્યાપક ગણ સાથે નેપાળની શૈક્ષિક તથા સાંસ્કૃતિક ટુરનું આયોજન કરવામાં આવેલ છે. સદર પ્રવાસ ૨૫ ઓગસ્ટથી શરૂ થશે. પ્રવાસમાં વિદ્યાર્થીઓ કાઠમંડુ, પોખાર, ધારપુર સ્થળોની મુલાકાત લેશે. આ ઉપરાંત પ્રવાસ દરમિયાન વિદ્યાર્થીઓ નેપાળના ઉદ્યોગ જગતની મુલાકાત લેશે. જેમાં બૌદ્ધિક મેડીટેશનનો અભ્યાસ કરશે. નેપાળના સાંસ્કૃતિક વારસાને સમજશે અને પર્વતારોહણ કરશે. ગ્રામ્ય સંસ્કૃતિની ઝાંખી કરશે ઉપરાંત નેતૃત્વવિકાસની વિશિષ્ટ પ્રવૃત્તિ કરશે. પ્રવાસનો મુખ્ય ઉદ્દેશ નેપાળની એન્જનીયરીંગ પ્રવૃત્તિઓથી વિદ્યાર્થીનીઓ વાકેફ થાય તે માટેનો છે.

સે-૧૨ બલરામ ભવન ખાતે આરોગ્ય સેમિનાર યોજાશે

ગાંધીનગર, તા. ૧૮ જાન્યૂઆરી ૨૦૧૪ ગાંધીનગર મેઈન આયોજીત, એ પોલો હોસ્પિટલના જુદા જુદા રોગના નિષ્ણાત ડોક્ટરની ટીમ દ્વારા આરોગ્ય સેમિનાર તા. ૨૩ ઓગસ્ટ શનિવારે સાંજે ૩.૩૦ થી ૫.૩૦ કલાકે બલરામ ભવન બેઝમેન્ટ હોલ, ઉમિયા માતાજીના મંદિર પાસે સેક્ટર-૧૨ ગાંધીનગર ખાતે યોજાશે. ડૉ. જયેશ પ્રજાપતિ, ડી.એમ. કાર્ડીયોલોજીસ્ટ, હૃદયરોગ જાણો અને સમજો, ડૉ. રમેશ ગોયલ ડી.એમ. ઈન્ડોકીનોલોજીસ્ટ ડાયાબીટીશ-મીડીકુલર સ્વપ, ડૉ. સોમેશ દેસાઈ એમ.સી.એસ. ન્યુરોલોજીસ્ટ-કમરના દુખાવાથી કેવી રીતે દુર રહી શકાય વિગેરે રોગથી કેવી રીતે બચી શકાય અને જીવનશૈલી સુધારી રોગ મુક્ત બની અમુલ્ય જીવનને માણી શકાય વિગેરે બાબતો પર પોતાની આગવી શૈલીમાં સુંદર પ્રવચન આપશે તથા શ્રોતાઓના મુંઝવતા પ્રશ્નોનો સચોટ જવાબ પણ આપશે જે થી આ જાહેર પ્રવચનનો ગાંધીનગર શહેરીજનોને સમયસર લાભ લેવા જાન્યૂઆરી ૨૩ના પ્રમુખ બાબુભાઈ એમ. પટેલે અખબારી યાદીમાં જણાવેલ છે.

ગાંધીનગર ટાઉનહોલ ખાતે સોમવારે સૌરાષ્ટ્ર લેવેલા પટેલ મિત્ર મંડળ દ્વારા ૨૬મો વિદ્યાર્થી સમારંભ યોજવામાં આવ્યો હતો. આ પ્રસંગે સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમો રાખવામાં આવ્યા હતા. (તસવીર : કશ્યપ નીમાવત)

આથમતાં શ્રાવણે નટરાજનું તાંડવયુક્ત નવોદિત વિજ્ઞાન

આપણી ભક્તિને પણ કદાચ વિજ્ઞાન ઉપાડી જાય એવું બને. પેટરની દુનિયામાં બધું જ માલિકીભાવ અને બજારભાવ સાથે એમ જ જોડાઈ જાય છે! તાંડવનૃત્યને આપમે ભક્તિભાવથી નમતો રહ્યા છીએ અને ભૌતિકવિજ્ઞાને તેમાં રહેલી સૃષ્ટિના રહસ્યની દીવાદાંડી જોઈ. હવે ચાલો પગ મૂકીએ ૪૨ વર્ષ પહેલાનાં કાલખંડમાં...
૧૯૭૨માં અમેરિકાનાં નામાંકિત ભૌતિકવિજ્ઞાનિક ફ્રિટ્જોફ કાપ્રાએ એક જર્નલ 'Main Currents in Modern Thoughts' માં 'The Dance of the Shiva : The Hindu view of the matter in the light of Modern Physics.' મનો એક સંશોધન પત્ર લખ્યો. જેમાં અણુશક્તિ (અણુકણો)ની ગતિ બધી દિશાઓમાં થાય છે તેવું સિદ્ધ કરવા પ્રયત્ન કર્યો. તેણે આ વિચારને એક પુસ્તક સ્વરૂપે ૧૯૭૫માં પુસ્તક સ્વરૂપે પ્રગટ કર્યો. તે સમયે વૈશ્વિક શ્રેષ્ઠ વેચાણના તમામ આંકડા તે પુસ્તકે પાર કરેલા. તેમાં પ્રગટ કરેલા કેટલાક વિચારો નટરાજનનાં નૃત્ય સાથે તાલ મિલાવે છે. તે કહે છે : 'વર્ષો પહેલાં ભારતીયોએ વિવિધ મુદ્રાઓ ધારણ કરીને નૃત્ય કરતાં શિવનું શિલ્પ રચ્યું હતું. આધુનિક ભૌતિક વૈજ્ઞાનિકો અણુકણોનાં નૃત્યની વાત વણે છે. શિવનાં નૃત્યનું અણુકણોનાં નૃત્ય વચ્ચે અનુસંધાન સાધી શકાયું છે. નટરાજ જીવન અને મૃત્યું બંનેનો અનુભવ એકસાથે કરાવે છે. આધુનિક ભૌતિક વિજ્ઞાન સ્થાપિત કર્યું છે કે નિર્જીવ પદાર્થોનો પણ જન્મ અને મૃત્યુ હોય છે.'
તેથી શિવજીનું તાંડવનૃત્ય એ અણુશક્તિના કણોનું જ એક પ્રતિસ્વરૂપ છે. શિવલિંગ કે શિવપીઠી શાંતિ, ચૈતન્ય, આનંદ અને શક્તિનું ઉદ્ભવ સ્થાન છે. અમેરિકન વિજ્ઞાનિકને સમુદ્રના મોજાના નૃત્યમાં, સૂર્યકિરણોમાં સમાયેલા નૃત્ય અને વિશ્વ આખામાં પ્રતિભાજ ચાલતું નૃત્ય બધું જ એક કલાએથી પ્રવાહમાન લાગે છે. ભારતીય સંતોએ વર્ષો પહેલાં જોઈ લીધું હતું કે વિશ્વ એ સતત ચાલતી ક્રિયા છે. જીવન અને મૃત્યુ સતત ચાલે છે. પેલા અણુકણો પણ સતત દોડતા રહે છે. પ્રતિભાજે જીવન અને મૃત્યુની દોડમાં અણુકણો ભાગે છે. આ ભૂમંગળનું નૃત્ય એ (Cosmic Dance) જાણે કે શિવનું આ તાંડવ નૃત્ય છે. આ અણુકણોને ઓળખી કદાચ છે તેમની જવાબદાર છે પ્રવૃત્તિ માટે, અણુઓ વિવિધ તત્ત્વો સંયોજનો અને માનવ શરીર પણ તેનો જ એક હિસ્સો છે. આપણી આસપાસનું જગત સતત બદલાતું રહે છે. દરેક કણ વિકસવા અને સર્જન કરવા આપણી આસપાસ તૈયારી કરતો હોય છે. પૂર્વ વૈજ્ઞાનિકો ૭૨ તત્ત્વોની સ્વીકાર કરતા હતા. ૭૨ તત્ત્વો એકબીજાથી અલગ હતા. આધુનિક વિજ્ઞાન ૧૧૦ તત્ત્વો સુધી પહોંચ્યું છે. દ્રવ્ય એન

ઉર્જા બંને તત્ત્વત: જુદા નથી. આધુનિક ભૌતિક વિજ્ઞાન અદ્વૈત સિદ્ધાંતની મૂળ નજીકનું છે. અદ્વૈતદર્શન મુજબ બ્રહ્મતત્ત્વ એક જ સત્ય અથવા સનાતન છે બીજું બધું બદલાતું (જીવન - મૃત્યુ) રહે છે. પ્રકાશની ગતિ પૂર્ણ છે. પ્રકાશની ગતિ છેવટે તો તે કયા માધ્યમમાંથી પસાર થાય છે તેના પર આધાર રાખે છે.
૨૦૧૨માં 'ગોડ પાર્ટિકલ'ની શોધ અંગે ખૂબ પ્રચાર થયો. પણ તેની સાથે જોડાયેલી એક ઘટના વધુ પ્રકાશમાં આવી નથી. ૨૦ વર્ષોમાં મહેનત પછી 'હિગ્સ બોઝોન' શોધી કદાચ. બ્રિટનના પીટર હિગ્સ અને ભારતના સત્યેન્દ્રનાથ બોઝ દ્વારા ૧૯૬૪માં પાંચ મુખ્યતત્ત્વોથી (પંચમહાભૂતોથી) અલગ કોઈ તત્ત્વ વિશે પ્રથમવાર વિચારણા થઈ. નોબલ વિજેતા વિઓન લેડરમેને કહ્યું કે 'આ ગોડ પાર્ટિકલ' ખરેખર શોધવા અત્યંત દુષ્કર છે.

વિચારોનાં મધુવનમાં

પ્રો. ડૉ. રાકેશ પટેલ
આ વૈશ્વિક અને ખૂબ લાંબી ડગરવાળા પ્રયોગમાં ૧૦ બિલિયન ડોલર (૨૦ હજાર કરોડ રૂપિયા) વપરાયા. પ્રયોગ માટે ૨૭ ફૂટ લાંબી ટનલ બનાવાઈ. ૨૦૦૦ જેટલા યુનિવર્સિટીઓ આખા વિશ્વમાંથી અહીં પ્રયોગવીર બની આવ્યા હતા, જેમાં ભારતનાં ૨૦૦ વૈજ્ઞાનિક પણ જોડાયા હતા. વર્ષો સુધી આ પ્રયોગ પૂર્ણતા સુધી પહોંચી ન શક્યો. પ્રયોગની પૂર્વતા માટે ૨૦૦૪માં ભારતના અણુ ઉર્જા વિભાગે બે બ્રોઝની નટરાજની મૂર્તિઓ સી.ઈ.આર.એન. ને મોકલાવી. પ્રશ્ન થાય કે નટરાજની મૂર્તિને આ સંશોધન કેન્દ્ર સાથે શું સંબંધ? નટરાજની આ મૂર્તિએ પ્રયોગશાળામાં નવી વિચારશૈલીને જન્મ આપ્યો. નટરાજની આ મૂર્તિ દિશાઓનો બોધ કરનારી હતી. વૈજ્ઞાનિકો પ્રતિમા સાથે જોડાયેલ સૃષ્ટિ રચનાને સમજવા મથી રહ્યા. તેમણે જોયું શિવજીનો ડાબો પગ ઉમટા રીતે ઊંચો થયેલો છે. જમણો પગ શક્તિથી ઉત્સાહપૂર્વક ધરતીથી અથડાય છે. ડાબો હાથ અગ્નિને હાથમાં લઈ લીધો છે. જમણા હાથમાં ડમરું વાગી રહ્યું છે. માન્યતા એવી છે કે આ ડમરું દ્વારા જ પ્રથમ ધ્વનિનો પ્રારંભ થયો હતો. ધ્વનિનો આ પ્રાદુર્ભાવ દ્રવ્યથી શરૂ થઈ શિવની આસપાસ ફેલાઈ જાય છે. સજીવ-નિજીવની આ રમત ચાલ્યા કરે છે. શિવનું નૃત્ય વર્તુળાકાર અગ્નિની આસપાસ ચાલે છે. જાણે કે જગતનો નાશ હમણાં થશે. આમ, શિવતાંડવ એ જીવન - મૃત્યુની અસ્ખલીત ધારા છે. મતલબ કે શિવજી એ જગતની ગતિ અને લવને પામી જનારા દેવાધિદેવ છે અને તે આધુનિક યુગમાં

પ્રયોગશાળામાં પણ માનભરે સ્થાન પામી શક્યા છે. ગીતાપ્રેસ, ગોરખપુરનો ભારતીય સમાજ માટે વણો ઉપકાર રહ્યો છે. એક સંસ્થા ઈચ્છે તો સમાજની રગોમાં અને મસ્તિકમાં સ્થાન મેળવી શકે છે. વેદોથી શરૂ કરી પ્રતિકાઓને પ્રકાશિત કરીને આપણને માલામાલ કર્યાં છે. એવી જ એક પુસ્તિકા છે સ્વોત રત્નાવલી. જેમાં વિનયસ્વોતો, શિવસ્વોતો, વિષ્ણુ સ્વોતો, રામ સ્વોતો, શ્રીકૃષ્ણ સ્વોતોને સાનુષાદ આપેલા છે. જેમાં શિવ સ્વોતોની યાદીમાં શિવમાનસપૂજા, શ્રીશિવાપરાધક્ષમાન સ્તોત્રમ્, વેદસારશિવસ્તવ; શિવાષ્ટક, શિવપંચાક્ષર સ્તોત્રમ્, દ્વાદશ જયોતિલિંગાનિ દ્વાદશજયોતિલિંગ સ્તોત્રમ્, શિવતાંડવસ્તોત્રમ્, સ્વરાષ્ટકમ્, પશુપત્યષ્ટકમ્ અને વિશ્વનાથાષ્ટકમ્ જેવા આરાધના સ્વોતો આપેલાં છે.
માનવમનમાં રહેલી ભયગ્રંથી તેની આદિમ માનસિકતા વ્યક્ત કરે છે. ભયમાંથી જ સુરક્ષાના ઉપાયો શોધવાનું શરૂ થાય છે. તે ઉપાયોમાંનો પહેલો ઉપાય છે કોઈ દેવીશક્તિના રક્ષણમાં જવું. દિવ્યતા એ વિજ્ઞાનની શક્તિઓ માટે સીધું ચઢાણ છે. હજુ મનોવિજ્ઞાને માનવમનની ઘણી આંટીઘૂંટીને સમજવાની બાકી છે. મનોવિજ્ઞાન અસામાન્ય સંબંધોનો સાચવી લે છે. પણ સામાન્ય સંજોગોમાં મનની કેવી જરૂરિયાતો છે તે દિશામાં મનોવિજ્ઞાને પ્રગતિ કરવાની બાકી છે. જેમ કે, અસુરક્ષાનો ભાવ અનુભવતું મન શાંતિ કયાં અનુભવે? તે મોટો પ્રશ્ન છે. તેનો જવાબ ભક્તિ વિના આપવો અશક્ય. શ્રીમતભગવદગીતા સનાતને બંધન અને મુક્તિનું કારણ માને છે અને તેના ઉપાયરૂપે અભ્યાસ (શાસ્ત્રીય) અને વૈરાગ્ય (જગત પ્રત્યે માલિકીભાવ નહીં પણ સેવકભાવ) ને સ્વીકારવા જણાવે છે. સ્તોત્રો આ પગથિયાંમાં મનનું સૌથી કારગત ઔષધ છે. શિવતાંડવસ્તોત્ર જ્ઞાન-વિજ્ઞાનસંમત વાત કરે છે. પ્રથમ મંત્ર વિકાસોને કાષુમાં લેનાર સર્પોની માળાને ધારણ કરનાર, ડમરુંમાંથી ઉદ્ભવતો શબ્દનાદ સૌનું કલ્યાણ કરનાર છે. પંદર મંત્રોમાં અલગ અલગ વિષયોને સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે જેમ કે, ડમરુંનો ઘોષ, જટાનો વેગ, દિશાઓને પ્રકાશીત કરનાર, ભૂતનાશ (સચરાસર ભૂતમાત્રના નાથ), જગતના નમસ્કાર, કામદેવને નષ્ટ કરનાર, શ્યામ કંઠ, સર્વનો નાશ કરનાર, વિષનું પાન કરનાર મધુર. આ બધામાં જગત ઉદ્ભવ અને નાશની સામગ્રી સાથે ઘણી લીધી છે. રસ ધરાવતા વિજ્ઞાનમિત્રોએ આ સ્વોતોનો વિજ્ઞાનની દુનિયા માટે પણ ઉપયોગમાં લેવા જેવું છે. આરાધ્યના વિજ્ઞાન સંમત તથો સમાજ સમક્ષ મુકી આપવા એ પણ વિજ્ઞાન અને માનવ સમાજની સેવા જ છે.

સ્વામિનારાયણ ગુરૂકુલ સે-૨૩ ખાતે કૃષ્ણજ્ઞોત્સવ પ્રસંગે સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય સંચાલિત ૬ શાળાનાં ૧૯૦ જેટલા ધોરણ ૫ થી ૧૨ ના બાળકોએ શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનના બાળાવતારથી લઈ યુવાન અવસ્થાનાં પ્રસંગોને લઈ નૃત્ય નાટિકા, રાસ ગરબા ઢાંરા સુંદર રીતે રચુ કરી સમગ્ર વાતાવરણ ભક્તિભય કરી દીધું હતું. આ પ્રસંગે સ્વામિનારાયણ સંતો મહંતોએ ઉપસ્થિત રહી આર્શીવાદ આપ્યા હતા. આજના ભૌતિક જીવનમાં મોરલ વેલ્યુનું મહત્વ સમજાવવા આ એક સુંદર પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો હતો. (તસવીર : કશ્યપ નિમાવત)

હરિની દષ્ટિ...

ના સાહેબ, મટકી ફોડવા નહોતો ગયો, હું તો જબાહરી મહેલસવાળા ઓર્ગેનાઇઝરના નાતે મટકી ઊંચામાં ઊંચે લગાવવા ગયો હતો....!!

જ્ઞાનકુંભ

- દર્શન માર્ગ વર્તમાન પ્રવાહો

- ૨૦૧૪ વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીના સપથગ્રહણ સમારોહમાં ભુતાનના કયા વડાપ્રધાન ઉપસ્થિત રહ્યા હતા?
- ૨૦૧૪ વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીના સપથગ્રહણ સમારોહમાં અફઘાનિસ્તાનના કયા વડાપ્રધાન ઉપસ્થિત રહ્યા હતા?
- ૨૦૧૪ વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીના સપથગ્રહણ સમારોહમાં શ્રીલંકાના કયા પ્રતિનિધિ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા?
- ૨૦૧૪ વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીના સપથગ્રહણ સમારોહમાં બંગ્લાદેશમાંથી કયા પ્રતિનિધિ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા?
- ૨૦૧૪ વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીના સપથગ્રહણ સમારોહમાં માલદિવમાંથી કયા પ્રતિનિધિ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા?
- ૨૦૧૪ વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીના સપથગ્રહણ સમારોહમાં મલેશિયાના કયા પ્રતિનિધિ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા?
- ૨૦૧૪માં દેશની પ્રથમ મોનોરેલનો પ્રારંભ કયા રાજ્યમાં કરવામાં આવ્યો છે?
- મહારાષ્ટ્ર દેશની પ્રથમ મોનોરેલ મહારાષ્ટ્રના કયા શહેરમાં શરૂ કરવામાં આવી છે?
- મુંબઈ ૨૦૧૪માં મુંબઈ ખાતે શરૂ થયેલ મોનોરેલ કયાં બે સ્ટેશનો વચ્ચે દોડશે?
- વડાલાથી એમ્બુલે (૮.૯ કિ.મી. અંતર) ૨૦૧૪ મુંબઈમાં શરૂ થયેલ મોનોરેલમાં મુસાફરો માટે કઈ સુવિધા ઉપલબ્ધ કરવામાં આવી છે?
- સ્માર્ટ કાર્ડ સુવિધા ૨૦૧૪ મુંબઈમાં શરૂ થયેલ મોનોરેલમાં પ્રાથમિક તબક્કે કુલ કેટલા કોચ (ડબ્બા) લગાવવામાં આવ્યા છે?
- ૪ (ચાર) ૨૦૧૪ મુંબઈ ખાતે શરૂ થયેલ મોનોરેલ લાઈનમાં કુલ કેટલા સ્ટેશનો બનાવવામાં આવ્યા છે?
- ૧૮ (અઠાર) ૨૦૧૪ મુંબઈમાં શરૂ થયેલ મોનોરેલનું સંચાલન કઈ સંસ્થા દ્વારા કરવામાં આવ્યું છે?
- મુંબઈ મેટ્રોપોલિટન ડિઝલ ડેવલોપમેન્ટ ઓથોરિટી ૨૦૧૪ મુંબઈમાં મોનોરેલનો પ્રારંભ કઈ તારીખે કરવામાં આવ્યો હતો?
- ૧ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૪ ૨૦૧૪માં શ્રમકોશલ્યપંચમ ગુજરાતના કયા સ્થળે યોજાયું હતું?
- મહાત્મા મંદિર, ગાંધીનગર ૨૦૧૪માં ભારતની કઈ મહિલા ખેલાડીએ વિશ્વ મહિલા સિનિયર સ્પુકર ચેમ્પિયનશીપ જીતી હતી?
- ચિત્રા માર્ગમિરાજ ૨૦૧૪માં કયા ભારતીય ગોલ્ફરે ઈન્ડોનેશિયા માસ્ટર્સ ગોલ્ફ ટુર્નામેન્ટ જીતી હતી?
- અનિબોન લાઈલી ૨૦૧૪માં BCCI એ કયા ક્રિકેટ બોર્ડને સસ્પેન્ડ કરી નાખ્યું છે?
- રાજસ્થાન ૨૦૧૪માં કયા ભારતીય બેંકે એક દિવસમાં રકતસંગ્રહનો નવો વિશ્વ રેકોર્ડ નોંધાવ્યો છે?
- HDFC Bank ૨૦૧૪માં દાદાસાહેબ ફાળખે અકાદમી પુરસ્કાર કઈ અભિનેત્રીને પ્રદાન કરવામાં આવ્યો છે?
- જુદી ચાવલા